

„Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–2027“ loomsete geneetiliste ressursside töögrupi I kohtumise memo

I kohtumine toimus 3. veebruaril 2020 Maaeluministeeriumis (Lai tn 39 // Lai tn 41, Tallinn) väikses saalis kell 11.00-16.00.

Osalejad

Kohtumisest võtsid osa: Eesti Hobuse Kaitse Ühing MTÜ, Eesti Maakarja Kasvatajate Selts, Eestimaa Talupidajate Keskliit, Eesti Maaülikool, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda MTÜ (volitatud esindaja), Kihnu Maalambakasvatajate Selts, Maaeluministeerium, Mahepõllumajanduse Koostöökogu/Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit, Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet, Põllumajandusuuringute Keskus (PMK), Vana-Tori Hobuse Ühing MTÜ, Veterinaar- ja Toiduamet.

Organisatsioonidega (Eesti Hobusekasvatajate Selts, MTÜ Eesti Vutt ja Eesti Tõuloomakasvatajate Liit), kes said ÜPP strateegiakava töögrupis osalemise koostöökutse, kuid ei nimetanud oma esindajat loomsete geneetiliste ressursside töögruppi, võetakse veelkord ühendust ning palutakse neil oma esindaja(d) nimetada.

Taust

Maaeluministeerium on alustanud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava 2021–2027 koostamisega. Strateegiakava koostamise eesmärk on parandada põllumajandustootmise, toiduainete tootmise ja maapiirkondade säästvat arengut.

Euroopa Komisjon esitas 1. juunil 2018 seadusandlikud ettepanekud 2020. aasta järgse ÜPP kohta. Ettepanekute eesmärgiks on tagada, et ÜPP vastaks paremini praegustele ja tulevastele väljakutsetele, toetades samal ajal jätkuvalt Euroopa Liidu põllumajandustootjaid jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise põllumajandussektori kujundamisel. ÜPP rakendamiseks perioodil 2021–2027 tuleb igal liikmesriigil koostada ÜPP strateegiakava, mis hakkab hõlmama nii põllumajanduse otsetoetusi, seni maaelu arengukavade alusel rakendatud maaelu arengu toetusi kui ka põllumajanduse ühise turukorralduse teatud sektoripõhiseid programme.

Arengukava koostamist puudutav info ja toimunud töögruppide materjalid asuvad Maaeluministeeriumi kodulehel: <https://www.agri.ee/et/upp-strateegiakava-2021-2027>.

Päevakava

- 11.00–11.15: Kogunemine ja kohv
- 11.15–11.20: Sissejuhatus ja päevakava tutvustus
- 11.20–11.40: Uue perioodi ÜPP strateegiakava koostamise tutvustus
- 11.40–12.40: I lauarang: ohustatud tõugu loomade säilitamisega seotud edusammud ja tagasilöögid, senise OTL toetuse mõju
- 12.40–13.00: PMK ülevaade ohustatud tõugu looma pidamise toetuse seirest
- 13.00–13.45: Lõuna (osaleja omal kulul)
- 13.45–14.45: II lauarang: ettepanekud uue perioodi ohustatud tõugu looma pidamise toetusmeetme kohta
- 14.45–15.45: Arutelu
- 15.45–16.00: Kokkuvõte

Sissejuhatus, ettekanded

Töögrupi kohtumise juhatas sisse töögrupi juht Merje Põlma. Maaeluministeeriumi Maakasutuspoliitika osakonna juhataja Katrin Rannik tutvustas uue perioodi ÜPP strateegiakava koostamist. Põllumajandusuuringute Keskuse peaspetsialist Ere Ploomipuu andis ülevaate Eesti maaelu arengukavade alusel rakendatud OTL meetme hindamise tulemustest.

Töögrupi eesmärgiks on välja töötada ÜPP SK ohustatud tõugu looma pidamise toetuse tingimused. Töögruppide kohtumiste tulemuseks on täidetud sekkumisleht, mis vaadatakse üle juhtkomisjoni istungil. Esimese kohtumise eesmärk oli saada ülevaade ohustatud tõugu loomade säilitamisega seotud olulisematest teemadest, koondada osapoolte arvamus senise toetusmeetme sobivuse kohta ning koguda ettepanekuid uue sekkumise tingimuste väljatöötamiseks.

Arutelude tulemused ja edasised tegevused

Kohtumisel ei osalenud Eesti Linnukasvatajate Seltsi esindaja, kes teavitas enne töögrupi toimumist kirjalikult eesti vuti seisust ning sellest, et praegu kehtivad nõuded ohustatud tõugu loomade toetuse saamiseks eesti vuti osas on asjakohased.

Töögrupis osalenud aretusühingute esindajad juhtisid tähelepanu, et ohustatud tõugu loomade kohta esitatud statistikas on vigu. Töögrupi liikmeid teavitati, et PMK koostab iga-aastaselt Eesti maaelu arengukava (MAK) hindamisaruandeid, kus antakse ülevaade ka ohustatud tõugu loomade arvukusest (VTA ja PRIA andmetele tuginedes). Aretusühinguid kutsuti üles teavitama PMK-d aruannetes olevatest vigadest ning andma edaspidi PMK-le vajaminevaid andmeid ohustatud tõugu loomade arvukuse kohta. Töögrupi liikmetele lubati saata link PMK aruannetele. (PMK MAK hindamisaruanded on leitavad: <https://pmk.agri.ee/et/MAK-hindamine>).

Päevakavas olnud teemadel toimunud lauarangi ja diskussiooni käigus toodi esile alljärgnevad mõtted/ettepanekud, mis kõik vajavad läbi arutamist järgmises töögrupis:

Eesti maatõugu veis

- Siduda maakarja toetus jõudluskontrolli (JK) nõudega.
- Siduda maakarja toetus andmete (poegimine jm) esitamisega aretusühingule (TR pidajale).
- Tõuraamatu (TR) pullidele kõrgem toetusmäär, selleks et motiveerida loomakasvatajaid isasloomi pidama.
- Lisada piirang, et OTL toetust ei saa looma kohta, kelle kohta taotletakse ammlahma toetust.
- Maakarja veise põhimakse võiks olla senisest väiksem ja JK looma kohta maksta senisest suurem toetusmäär, sündinud lehmiku eest saaks lisatoetust rohkem kui muu puhtatõulise järglase eest. Maakarja tõufarmidele suurem toetus (hetkel 22 tõufarmi Eestis).

Hobuse tõud

- Erinevatele hobusetõugudele võrdne toetusmäär (nn. põhimakse).
- Rohkem toetada originaalveresust (tori hobuse teema eelkõige).
- Ruunale ja mittepoeginud märrale vähendatud toetus (nt. – 50% nn. põhimaksega võrreldes).
- Märad, keda ei paaritata, ei peaks võrdselt teistega toetust saama.
- Täkkudele suurem toetusmäär (nt. +50% nn. põhimaksega võrreldes, valikukoht, kas kõikidele TR täkkudele või seada lisaks vanusepiirang nt. üle 5 a täkkudele), selleks et motiveerida loomakasvatajaid isasloomi pidama.
- Mõelda, kas ja mis kujul on vaja rendilepingu nõuet.
- Taotlusel peaks märkima hobuste pidamise ehitise (tegevuskoha).
- Toetusemäär ei peaks olema kõrgem, kui tõu arvukus väheneb.
- Eriprogrammi alusel saadud I põlvkonna ristandile väiksem toetusmäär.

Kihnu maalammis

- Kõrgem toetusmäär JK lambale, põhimakse kõigile TR registreeritud loomadele.
- Oinas võiks saada põhimakse (s. t. mitte vähem kui nn. põhimakse).
- Jääradele kõrgem makse põhimaksest (peatõuraamatu jääradele), selleks et motiveerida loomakasvatajaid isasloomi pidama.

Eesti vutt

- Eesti vutile toetuse maksmist tuleks rohkem põhjendada.
- Vuttide toetusmäär ei tundu praegu õiglane, kulud pole võrdsed suure loomaga võrreldes.

Toetada pigem ekstensiivselt peetavaid loomi, sest lindude suurfarmis pidamine pole keskkonnasõbralik.

OTL siduda paljunemismaterjali (sperma, embrüo) andmise kohustusega, kui riigil on seda vaja vastavalt loomageneetiliste ressursside säilitamise ja säästva kasutamise tegevuskavale.

K.Ranniku tehtud ettekanne on kättesaadav Maaeluministeeriumi kodulehel:

<https://www.agri.ee/sites/default/files/content/arengukavad/upp-2021/upp-2021-tg-aiandus-2019-12-16-rannik.pdf>.

Kohtumise tulemus

- Töögrupi memo saadetakse kõigile osalejatele;
- Töögrupi pakutud ettepanekud arutatakse täpsemalt läbi järgmisel kohtumisel. Vahepeal oodatakse (kuni 10.02.2020) osalejatelt veel ka kirjalikke ettepanekuid uue toetusmeetme tingimuste kohta.
- Vajadusel viiakse tööd läbi edaspidi ka väiksemates sektsioonides nt. eraldi maakarja veiste teema.

Töögrupi järgmine kohtumine toimub Maaeluministeriumis 17. veebruaril 2020.

Memo koostasid Ere Ploomipuu ja Merje Põlma.